

pořídil zařízení, jež by pak nebylo používáno s argumentem, že nejsou prostředky na jeho provozní náklady. Státní instituce takto argumentovat umí. A kdyby v soukromém sektoru někdo z manažerů při nákupu použil zákon o veřejných zakázkách, tak by ho majitel vyhodil kvůli škodám, které by tím způsobil. Nevím o žádném majiteli, který by tento zákon používal ve své firmě při nakupování.

Při opravdu razantních krocích se dá fungování resortu obrany určitě zefektivnit. Osobně ale nevěřím, že to někdo dokáže. A proč by si také někdo páčil prsty, když to „není jeho“? Jediné řešení je minimalizovat množství toho, co je státní.

FEDERÁLNÍ ÚSPORY

Existuje však jeden způsob úspory nákladů, který lze velmi efektivně použít v podmínkách ministerstva obrany a který doposud použit nebyl. Stačí nefungující pooling and sharing inteligentně aplikovat v rámci dvoustranné spolupráce. Partner se okamžitě na-

bízí, je jím Slovensko. Řada kroků, které se po rozdělení bývalého Československa učinily, zdrazily provoz obou ministerstev obran, jeho institucí i armád obou zemí.

A přitom by to nebylo nic složitého. Nabízí se celé spektrum společných projektů. Od zkušebnictví, opravárenství, školství, sdílení některých armádních schopností až po společné projekty obranného průmyslu. Proč by si měly například letecké opravy LOM v Praze a LOT v Trenčíně na světových trzích konkurovat, když by mohly spolupracovat? Nakonec spolupráci lze nalézt i ve sdílení vojenských schopností. Slovenská armáda má dělostřelecký oddíl vybavený samohybnými houfnicemi Zuzana 155mm. Toto by mohla být slovenská schopnost, která by byla české straně nabídnuta k využití. Naopak česká armáda by mohla modernizovat houfnice Dana a jejich munici a tuto vojenskou schopnost nechat využívat Slovensko. Asi nevýznamnějším projektem je modernizace bojového vozidla pěchoty.

Nejenže by tento projekt ušetřil na výdajích na české i slovenské straně, ale při exportním potenciálu tohoto výrobku by se mohl významně projevit i na stránce příjmové. Je jen potřeba, aby politici našli odvahu a tento projekt prosadili. Nejde o utopii, ale o šetření peněz daňových poplatníků. Vždyť to, co je složité v rámci sedmadvaceti zemí EU, je ve dvoustranné spolupráci relativně jednoduché. A jestli to neumíme dohodnout ve dvou velmi si blízkých zemích, pak se vůbec nepokoušejme domlouvat to jinde.

ÚŘEDNICKÉ ALIBI

Na závěr se chci zmínit o věci, která je naprosto opomíjena nejen v resortu ministerstva obrany, ale ignorují ji i ostatní ministerstva. Tím je příjmová stránka rozpočtu. Existuje ekonomická studie, která uvádí, že z každé koruny vydané za tuzemské výrobky s vysokou přidanou hodnotou (a to obranné technologie zajisté jsou) se 0,44 Kč vrací zpět státu formou různých daní. Takže chlubí-li se ministerstvo obrany, že nákupem přes agenturu NSPA (dříve NAMS) ušetřilo nějaké procento z ceny, mělo by se i dodat, že stát byl na příjmové stránce připraven o 44 procent z této hodnoty za předpokladu, že zvíťazila zahraniční firma. V případě, že NSPA vybrala firmu českou, pak tato firma státu neodvedla DPH, jelikož se jedná absurdně o export. Stát je tak o neodvedenou DPH chudší. Takto se „šetří“ resortní peníze bez ohledu na to, že státní kasa prodělává. Snad jedinou výhodou pořizování přes NSPA lze spatřit v tom, že se ministerstvo obrany vyhne zákonu o veřejných zakázkách a s ním spojenému administrativnímu procesu odvolacích mechanismů, který zpožďuje pořízení. Není však správné přesouvat odpovědnost z národního akvizičního systému na zahraniční instituci. Zavání to úřednickým alibismem. ●

JIŘÍ HÝNEK
prezident Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu